

โครงการผลิตผลงานสร้างสรรค์

ซีดีเพลงชุด Seagull

อาจารย์ ศักดิ์ศรี วงศ์ธราดล

บทนำ

ในปัจจุบันดนตรีแจ๊สเริ่มที่จะแพร่หลายในประเทศไทยมาเรื่อยๆ ดังจะเห็นได้จากการแสดงดนตรีที่มีอยู่อย่างสม่ำเสมอ ทั้งจากนักดนตรีในประเทศและจากต่างประเทศ และได้รับการยอมรับอย่างดีจากผู้ฟัง รวมถึงมีการจัดกิจกรรมทางดนตรีแจ๊ส เช่น การประกวดและแข่งขันดนตรีแจ๊ส การจัดค่ายกิจกรรมดนตรีแจ๊ส รวมถึงการจัดสอนดนตรีแจ๊ส คลินิก หรือ มาสเตอร์คลาส เป็นต้น จากกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ ทำให้มีกลุ่มผู้ฟังและนักดนตรีมีจำนวนมากว่าในอดีต และมีความรู้และความเข้าใจในดนตรีแจ๊สมากยิ่งขึ้น

รูปแบบและเนื้อหาของดนตรีแจ๊สในปัจจุบันได้ถูกพัฒนา และปรับเปลี่ยนให้แตกต่างไปจากดนตรีแจ๊สในอดีตมาก โดยเฉพาะวิธีการและขั้นตอนในการสังเคราะห์วัสดุดิบเพื่อนำมาใช้ในการประพันธ์และการแสดงแบบแผนและกฎเกณฑ์ที่เป็นที่นิยมในดนตรีแจ๊สในอดีต เช่น รูปแบบเพลงที่มีจำนวนห้อง 32 ห้อง ที่เรียกว่า American Song Form หรือ Key Signature ที่ใช้กำหนด Key Center หรือกฎเกณฑ์ของฮาร์โมนี เช่น ii-V-I มีความสำคัญลดลง รวมถึงการนำแนวความคิด จังหวะ และแบบแผนปฏิบัติของดนตรีประเภทอื่นมาผสมผสานรวมกับดนตรีแจ๊สในปัจจุบัน ผลที่เกิดขึ้นตามมาจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ไม่สามารถให้คำจำกัดความสำหรับรูปแบบและแบ่งยุคสมัยของดนตรีแจ๊สในปัจจุบันอย่างที่เคยสามารถกระทำในอดีต เช่น ดนตรีแจ๊สในยุค Ragtime, Swing หรือ Bebop ได้ หากแต่เรียกรวมดนตรีแจ๊สในปัจจุบันว่าเป็นโมเดิร์นแจ๊ส (Modern Jazz) หรือดนตรีแจ๊สร่วมสมัย (Contemporary Jazz)

จากกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ลดความสำคัญลงและการเปิดกว้างในการยอมรับแนวความคิดต่างๆ รวมถึงการผสมผสานของดนตรีแจ๊สและดนตรีอื่นๆ ดังที่กล่าวมาในขั้นต้นนอกจากจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเนื้อหาแล้ว ยังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะของดนตรีแจ๊สที่สำคัญสองประการ คือ

ประการแรก ดนตรีแจ๊สร่วมสมัยแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของผู้ประพันธ์และผู้แสดงมากขึ้นกว่าดนตรีแจ๊สในอดีต กฎเกณฑ์ต่างๆ ถูกลดทอนลง ทำให้ผู้ประพันธ์และผู้แสดงมีอิสรภาพในการทดลองกับรูปแบบและเนื้อหาของดนตรีในการประพันธ์ รวมถึงการตีความและถ่ายทอดเนื้อหาของดนตรีนั้นผ่านการแสดงอีกด้วย

ประการที่สอง ดนตรีแจ๊สได้ถูกนำมาผสมผสานกับดนตรีประเภทอื่นและด้วยข้อจำกัดและกฎเกณฑ์ของดนตรีแจ๊สต่างๆ ที่ลดลง ทำให้ในหลายกรณีดนตรีแจ๊สได้ถูกปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับเหตุผลทางธุรกิจและการตลาด จนทำให้เนื้อหาในเชิงศิลป์ของดนตรีเจือจางลง

ผลงานชุด Seagull เป็นผลงานซีดีเสียงที่มีวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ดนตรีที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์ของผู้ผลิต โดยยังคงไว้ซึ่งความเป็นศิลปะของดนตรีแจ๊สไว้อย่างเต็มที่โดยไม่มีเหตุผลทางธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้อง ผลงานชุดนี้ประกอบด้วยเพลงที่ประพันธ์โดยผู้ผลิตทั้งหมดเก้าเพลง แต่ละเพลงมีลักษณะที่แตกต่างกันทั้งในด้านของ รูปแบบ สไตล ความเร็ว Time Signature และ การเรียบเรียง